

Per Artur Àlvarez

Una secció important dels meus treballs discogràfics va dedicada a homenatjar la figura del cantautor. Segurament, és una deformació personal fruit de la meua condició d'artesà de la música i paraula.

En les actuacions, tinc per costum realitzar un comentari que, per obvi, no deixa de perdre la certesa que atresora. Ocorre en el moment que he d'interpretar alguna versió dels meus cantautors favorits. Diguem, Luis Eduardo Aute, Serrat, Lluís Llach, Leonard Cohen ... o molt especialment Bob Dylan.

Sempre procure reivindicar la cançó d'autor. Damunt els escenaris, tinc per costum comentar amb desmesurat èmfasi, que la producció d'un cantautor va molt més enllà del simple fet d'interpretar una cançó. I tot seguit, recorde a l'auditori la concessió del Premi Nobel de Literatura de 2016 a Bob Dylan. En alguns sectors, més immobiliestes i bastant corporativistes, el fet va vindre seguit de nombroses crítiques. Com si un cantautor fóra un intrús al país de la poesia.

Personalment, vaig valorar immensament l'esdeveniment. Crec que, a part de la importància artística i social de les seues lletres, la concessió portava implícita un reconeixement als creatius i creatives que fem de la composició musical i el cant una manera d'enaltir, més encara si cap, la producció lírica. Sigui aliena o pròpia.

Des del meu punt de vista, un cantautor és poeta, en la mesura que escriu versos que més tard escamparà sobre el matalàs de la música (o viceversa). També és un creador d'harmonies i melodies on balancejar els continguts poètics. Finalment, és un executant que fa del seu cant un ens globalitzat. Un tres en un amb segell personal.

Encara que no tot cantant és cantautor o cantautora, cada vegada és més extens l'espai en el qual els solistes de la veu, són, al mateix temps, artífexs de les seues lletres i de la seua música. I és que la poesia està en l'ADN de tota persona que utilitza la música i la veu com una manera creativa i sensible d'expressar emocions.

No és el mateix compondre que interpretar. I això té molt a veure amb el valor afegit.

Com a cantant, per a escometre un tema, pren valor essencial la personalitat de la veu. La capacitat que aquesta té d'estremir a l'oient. La tècnica és important, però en moltes ocasions, la millor veu no és la més afinada i potent sinó la més personal. O almenys, la més valorada pel públic.

Així doncs, si el cantor no és més que cantor, ací acaba el trajecte del seu art. Però si aquesta faceta es complementa amb altres expressions artístiques com la poesia i la composició musical, la veu passa a formar part d'una amalgama creativa que dota a tot el conjunt d'una identitat inconfusible.

Si a l'hora de valorar el procés, li apliquem el sentit reflexiu, arribem a la conclusió que, ja siga primer el poema i després la música o a l'inrevés, tot flueix entorn d'un valor afegit. És llavors, quan la globalitat creativa proporciona un resultat molt més exquisit i gustós a l'hora de transmetre sentiments, emocions o sensacions subjectives fruit de la inspiració.

Quan cante lletres alienes amb música també aliena, no estic reproduint alguna cosa que és fruit de la meua inspiració. Tan sols, estic fent de la veu el centre del meu art.

Per contra, on resideix el valor del cantautor o cantautora?, en la seua veu?, en la creació poètica?, en la composició musical?, en la interpretació?

Què és primer?, cantant?, escriptor?, compositor?... Segurament és tot i l'ordre l'estableix la subjectivitat del procés creatiu. Però, com si d'una mescla es tractarà, de l'addició poètica, musical i interpretativa obtenim un resultat que té identitat per si mateix, encara que en cap moment perda

l'essència de les parts. És, més aviat, un segell personal que va més enllà del poema.

Per sort per al nostre gaudi, hi ha grans poetes, excel·lents compositors i fantàstics cantants. Per norma, centrar-se en una disciplina ha de ser més fructífer a l'hora de millorar el producte, però aquesta hipòtesi no pot convertir-se en teorema. Hi ha mestres de la cançó d'autor que són extraordinaris com a poetes, cantants, músics ... Per exemple, què em diuen de Leonard Cohen?, què seria de la seua poesia sense la seua música i la seua interpretació? Segurament, continuaria sent una excel·lent poesia, però no tindria el mateix efecte en l'oient que té escoltar els seus versos amb el seu cant i la seua música. No seria ni millor ni pitjor, seria diferent.

Ací rau gran part de la màgia dels cantautors i cantautores. En el segell inconfusible del seu producte global. En eixa pluralitat creativa.